

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem ve věci

žalobce: **A. Z.**, nar., st. přísl. Ruská federace
t. č.,
zastoupen Mgr. Markem Čechovským, advokátem,
sídlem Opletalova 25, Praha 1,
proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**,
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 15. 4. 2020, č. j. OAM-44/LE-LE05-LE05-2016,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 4. 2020, č. j. OAM-44/LE-LE05-LE05-2016, se **zrušuje a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši **8 228,- Kč** do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného o neudělení azylu a doplňkové ochrany podle § 15 odst. 1 písm. b) a § 15a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) pro přítomnost důvodného podezření žalobce ze spáchání zločinu vraždy, které je důvodem extradiční žádosti orgánů Ruské federace. Důvodnost z podezření spáchání zločinu vraždy žalovaný dovodil na základě rozhodnutí Městského soudu v Praze sp. zn. Nt 409/2019 a Vrchního soudu sp. zn. 14 To 84/2019 o přípustnosti vydání, kdy soudy neshledaly pochybnost o uměle vykonstruovaném trestním stíhání z politických důvodů či snaze o pomstu za účast v rusko-čechenských válkách. Při hodnocení postoje žalobce k trestnímu stíhání v Ruské federaci žalovaný poukázal na obdobný postoj žalobce v trestním řízení v ČR, kdy byl odsouzen za loupež k trestu odnětí svobody a jeho aktivní roli v této trestné činnosti s použitím násilí (rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 56T 7/2016 a Vrchního soudu v Praze sp. zn. 10 To 84/2019). Zároveň se trestným činem loupeže, za který byl žalobce pravomocně odsouzen, dopustil vážného zločinu ve smyslu § 15a zákona o azylu, proto je vyloučeno udělení doplňkové ochrany.
2. Pro posouzení existence důvodného podezření ze spáchání vážného zločinu je dle žalovaného klíčovým podkladem rozhodnutí soudu o přípustnosti vydání žalobce k trestnímu stíhání do Ruské federace. Jestliže byl zjištěn některý z důvodů uvedených v § 15 nebo § 15a zákona o azylu, rozhodne žalovaný o neudělení azylu, aniž by byl povinen zjišťovat některý z důvodů uvedených v § 12 a § 14a zákona o azylu. Soud konstatuje, že žalovaný se azylovým příběhem nijak nezabýval, neboť shledal přítomnost výluky podle § 15 i § 15a zákona o azylu. Tvzení žaloby o tom, že žalovaný nezpochybnil věrohodnost jeho azylového příběhu, je v rozporu s obsahem odůvodnění. Z absence posouzení azylového příběhu žalobce nelze dovodit fikci „souhlasu“ žalovaného s tvrzením žalobce o důvodech jeho vycestování ze země původu.
3. Žalobce v žalobě namítá, že jeho trestní stíhání v Ruské federaci bylo vykonstruováno s cílem umožnit jeho vydání zpět do Čechenska a znemožnit mu získat mezinárodní ochranu, aniž by měl možnost se účinně hájit v trestním řízení, které stojí na jediné výpovědi svědkyně. Svědkyně vraždy údajně opakovaně měnila výpověď ve smyslu určení identity pachatele. Žalobci ani jeho právnímu zástupci dosud nebylo umožněno nahlédnout do vedeného spisu, a to údajně do doby, než bude přítomen na území domovského státu. Na místě činu ani na místě nalezení těla nebyly odebrány daktyloskopické či biologické stopy, DNA ani pachové stopy, a to přesto, že policie místo ohledala a svědkyně vyjádřila konkrétní podezření ohledně pachatele. Žalobce se podivuje nad postupem ruských vyšetřujících orgánů, které propustily jediného podezřelého z vraždy (žalobce, pozn. soudu) pouze na základě písemného slibu nevycestovat ze země. To dle žalobce nesvědčí o řádnosti vyšetřování a o serióznosti vzneseného obvinění. K trestnému činu mělo dojít počátkem ledna 2009. O mnoho let později v rámci ztotožnění osoby žalobce české orgány zkontaktovaly ruskou stranu s dotazem na jeho identitu, čímž byla jednoznačně sdělena přítomnost žalobce na území České republiky a jeho omezení na svobodě státními orgány. Na to ruská strana neprojevila zájem o osobu žalobce. Teprve po značné době, kdy generální prokuratura Ruské federace tuto informaci měla, následně podnikla kroky pro vydání žalobce do země původu. Žalobce poukázal na skutečnost, že osoby čechenské národnosti jsou v Rusku podrobovány nerovnému zacházení, jsou

posuzovány tendenčně a často kriminalizovány fiktivními obviněními s cílem zadržet je a vydírat.

4. Dle žalobce správní orgán nerozporuje žádný z azylových důvodů přednesených žadatelem. Azylový příběh žalobce je konzistentní, doložený četnými svědectvími, ale také podpůrnými materiály dokládající kontextuální svědectví o problémech, kterým čelí účastníci čečenských válek. Na území Čečenska došlo k pronásledování žalobce z politických důvodů, k mučení, vydírání, a že na něm bylo opakovaně páčeno násilí motivované získáním cenných informací o politických odpůrcích současné proruské vládnoucí garnitury.
5. Žalobce namítá nedostatečné posouzení jednotlivých důvodů neudělení mezinárodní ochrany. Napadené rozhodnutí se jen formálně zaobírá jednotlivými formami mezinárodní ochrany a pomíjí konkrétně namítané námitky žalobce o trestním stíhání v Rusku a o geopolitické realitě v Čečensku, resp. situaci žalobcových krajanů skrývajících se v evropských zemích. Správní orgán byl povinen přezkoumat jeho situaci komplexně, neboť měl potřebné informace o historii žalobce, které svědčí o politických motivech jeho trestního stíhání. V takovém případě nelze trvat na tom, že dle judikatury není nutné azylové důvody hlouběji zjišťovat a zkoumat. Právě ony svědčí o tom, že trestní stíhání je proti žalobci vedeno bezdůvodně a účelově, přičemž správní orgán nic ze žalobcem tvrzeného nerozporuje. I v případě vydaného rozhodnutí je nutno důvodné podezření dle § 15, resp. § 15a zákona o azylu vykládat v kontextu azylového příběhu a v jeho světle posoudit, zda podezření je reálné a důvodné.
6. Žalovaný pochybil při zkoumání toho, zda podezření o spáchání nepolitického trestného činu v Ruské federaci je důvodné a reálné. Ani jeden z provedených pohovorů nesměřoval důsledně k důvodům, pro které mezinárodní ochranu nelze udělit. Nebylo zjišťováno, které důvody trestního stíhání žalobce rozporuje, když sám vyjádřil, že celé stíhání považuje za vykonstruované. Žalobce vycházel z toho, že správní orgán si opatřil materiály z řízení o vydání žalobce, muselo mu tedy být známo, že ve vztahu k obvinění popírá jak svou přítomnost na místě činu, tak známost se zúčastněnými osobami, stejně jako reálnost toho, že by jakkoli manipuloval s mrtvým tělem. Tyto jeho konkrétní poukazy na hrubé nedostatky dokazování nebyly v napadeném rozhodnutí nijak reflektovány.
7. Žalobce poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2019 č. j. 5 Azs 207/2017 – 36, jehož závěry lze obdobně aplikovat také ve vztahu k rozhodnutí o nemožnosti udělit mezinárodní ochranu. I zde totiž správní orgán rozhoduje na základě „důvodného podezření,“ k jehož existenci či neexistenci musí dospět zjišťováním skutkového stavu ve smyslu § 3 správního řádu. Žalovaný si neobstaral žádné materiály k trestnímu řízení v Rusku, ani se dotazem např. na státní zastupitelství neinformoval o důkazní situaci a charakteru obvinění.
8. Zejména s odkazem na důvodné pochybnosti o zárukách právního státu v Ruské federaci se dle žalobce nelze spoléhat toliko na existenci trestního stíhání a jen na ní zakládat své důvodné podezření o spáchání trestného činu. Není možné takovýmto postupem zcela přehlížet průběh trestních řízení v zemi původu a zprostit se s odůvodněním, že procedury jsou zcela neprůchodně odděleny. V takovém případě by v konečném důsledku nebylo

vůbec možné přezkoumat případy a udělit ochranu obětem zpolitizovaných a jinak zmanipulovaných procesů trestního řízení v zemích původu, neboť správní orgány by kontinuálně deklarovaly absolutní absenci vůle do těchto procesů zasahovat.

9. Napadené rozhodnutí mělo stavět na komplexně zjištěném skutkovém stavu, pokud bylo prokázáno, že on sám byl opakovaně z politických důvodů mučen a vydírán, a tedy že i trestní stíhání může pocházet z těchto motivů. O to více, když motivovaná trestní stíhání a obecně pokřivení spravedlivého procesu v Ruské federaci opakovaně odsuzují i mezinárodní organizace. V tomto směru žalobce poukazuje na nález Ústavního soudu v obdobné věci čečenského občana, sp. zn. III. ÚS 665/11 ze dne 10. 9. 2013. Příslušnost k čečenskému etniku by sice v případě vydání do Ruské federace a následného soudního procesu v Čečenské republice neměla hrát sama o sobě zásadní roli, v případě bývalých a současných příslušníků ozbrojených skupin nacházejících se ve vyšetřovacích nebo vězeňských zařízeních Čečenské republiky však nelze vyloučit mučení nebo kruté zacházení. Tehdejší Veřejný ochránce práv Pavel Varvařovský doplnil, že zásada *non-refoulement*, která je zakotvena v čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, má zvláštní místo zejména v rámci Úmluvy o právním postavení uprchlíků, kde představuje základní zásadu jejich ochrany. Toto ustanovení má totiž nederogovatelnou povahu, protože ve smyslu čl. 42 odst. 1 této úmluvy proti němu nemohou smluvní strany uplatnit výhrady, a ačkoliv nezakotvuje právo na azyl, resp. povinnost států udělit azyl osobě, které by hrozil výše uvedený následek, státy musí přijmout taková opatření, která nepovedou k refoulement (např. přesun do třetí bezpečné země nebo poskytnutí dočasného útočiště). Aplikace uvedené zásady nezbytně vyžaduje prošetření konkrétních okolností každého individuálního případu. Případné vydání žadatele o udělení mezinárodní ochrany před skončením tohoto řízení by nebylo v rozporu jen s výše uvedenými závazky, ale též s čl. 18 Listiny základních práv Evropské unie, jehož obsahem je reálná možnost se azylu za stanovených podmínek domáhat, což však nelze v řízení o vydání podle trestního řádu. Právo požádat o poskytnutí azylu, a zároveň se právní cestou domáhat, aby příslušný orgán veřejné moci o takové žádosti rozhodl, zaručuje i čl. 43 Listiny, resp. čl. 36 Listiny.
10. Správní orgány v případě, že jako jediný důvod pro neudělení mezinárodní ochrany spatřují důvodné podezření ze spáchání trestné činnosti, jsou přesto povinny nevydat rozhodnutí, které by porušovalo zásadu *non-refoulement*. V nálezu sp. zn. II. ÚS 1260/17 ze dne 15. 8. 2017 se Ústavní soud vyjádřil k nemožnosti vydání osoby čečenské národnosti do Ruské federace, kterému poskytlo Rakousko mezinárodní ochranu. Žalobce na tomto místě podotýká, že z obdobných důvodů, kterými disponuje on, byl jeho rodině poskytnut v Německu azyl. Na základě citovaného rozhodnutí je nutno v prostoru Evropské unie akceptovat azylová rozhodnutí ostatních členských států, jako by byla tuzemská. Byť v zásadě mají tato rozhodnutí individuální charakter, jinak je tomu, pokud důvody rodiny jsou společné a zatímco u jiných členů je vyslovena jejich hrozba na životě v případě návratu, u jiného člena to tak není. Žalovaný však napadené rozhodnutí do kontextu zásady *non-refoulement* nestaví, byť k tomu je povinen Česká republika mezinárodními závazky, a tedy prostřednictvím všech orgánů, které státní moc vykonávají, tedy i Ministerstvem vnitra.
11. Přinejmenším v části týkající se důvodnosti podezření o spáchání nepolitické trestné činnosti mimo zemi azylu žalovaný nedostál svým zákonným povinností. Aby soudy byly schopny přezkoumat, zda správní uvážení nevybočilo ze zákonných mezí nebo

Shodu s prvopisem potvrzuje H. P.

nebylo zneužito, je třeba, aby jeho použití bylo vždy náležitým a patřičným způsobem odůvodněno. Odůvodnění napadeného rozhodnutí však taková hlediska a kritéria neobsahuje.

12. Dále žalobce namítl vůči porušení § 23c písm. c) zákona o azylu, neboť správní orgán nevycházel z dostatečně přesných informací. Přes opakované rozporování důvodnosti trestního stíhání a jasně postavený „spor“ mezi žadatelem o mezinárodní ochranu a Ministerstvem vnitra, správní orgán neprovedl žádná vlastní zjištění stran důvodnosti trestního stíhání a toho, že toto stíhání není politicky motivované. Ke komplexnímu zhodnocení situace žalobce nedošlo, neboť se správní orgán ani v obecné rovině nevyjádřil k praxi vykonstruovaných trestních řízení proti politickým odpůrcům. Takový postup nelze akceptovat už z důvodu mezinárodního závazku České republiky chránit zásadu *non-refoulement*. Žalovaný ho však nereflektoval ani v jednom ze dvou vyslovených výroků, pročez je rozhodnutí i z tohoto důvodu nepřezkoumatelné.
13. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 60/2007 -77 vyplývá, že v případě zjištění důvodů pro vyloučení udělení mezinárodní ochrany dle § 15 a § 15a zákona o azylu, není třeba zkoumat případnou existenci důvodů uvedených v § 13, § 14 a § 14b zákona o azylu. Žalovaný po posouzení veškerých podkladových materiálů zjistil, že je nezbytné aplikovat § 15 zákona o azylu, který je implementací čl. 1F Úmluvy o právním postavení uprchlíků ze dne 28. 7. 1951 a čl. 12 Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu a o obsahu poskytované ochrany.
14. Existuje důvodné podezření, že se žalobce na území Ruské federace dopustil vážného nepolitického zločinu vraždy, což je zvláště závažný zločin i v optice azylového práva. Vrchní soud v Praze v usnesení sp. zn. 14 To 84/2019 ze dne 15. 8. 2019 učinil závěr, že z extradičních materiálů vyplývá zcela konkrétní důvodné podezření z vraždy, přičemž nemá důvod pochybovat o tom, že se nejedná o uměle vykonstruované trestní stíhání. Vrchní soud v Praze tímto vyvrátil námitky žalobce, že se jedná o vykonstruované trestní stíhání z politických důvodů či ve snaze o pomstu za účast v rusko-čečenských válkách. Vrchní soud v Praze také zohlednil nálezy Ústavního soudu ČR č. j. III. ÚS 1354/13 ze dne 11. 9. 2013, dle něhož musí být extradičními materiály podezření ze spáchání trestného činu rozumným způsobem odůvodněno a současně nelze přehlížet flagrantní nedostatky úkonů, na jejichž základě se v dožadujícím státě vede trestní řízení, přičemž dospěl k závěru, že Ústavním soudem ČR stanovená důkazní hladina byla v daném případě splněna.
15. O charakteru osoby žalobce a jeho nebezpečnosti pro společnost svědčí podle žalovaného také skutečnost, že tento se na území ČR rovněž dopustil závažné násilné trestné činnosti, za což byl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 6 let a trestu vyhoštění na dobu 5 let. O případné vině a trestu žalobce v souvislosti s výše zmiňovaným skutkem mohou rozhodnout pouze orgány činné v trestním řízení a soustava soudů působících na území Ruské federace, přičemž nebylo zjištěno, že by trestní stíhání žalobce na území Ruské federace bylo motivováno nějakými

politickými důvody. Žalobce je důvodně podezřelý ze spáchání zločinu vraždy na území Ruské federace, a proto je vyloučen z možnosti udělení doplňkové ochrany.

16. Další úkony či zjišťování navrhované právním zástupcem žalobce považuje žalovaný za nadbytečné a neekonomické, neboť žalovaný zjistil stav věci způsobem, který mu umožňoval napadené rozhodnutí. Žalovaný v průběhu celého řízení ve věci postupoval individuálně ve vztahu k osobě žalobce, veškeré pohovory s žalobcem prováděla kvalifikovaná osoba, žalovaný napadené rozhodnutí velmi podrobně odůvodnil, toto bylo vydáno v souladu s platným právním řádem i mezinárodními závazky ČR a opírá se o logické úvahy podpořené důkazním materiálem. Z obsahu spisových materiálů také vyplývá, že žalovaný při své úřední činnosti vycházel z dostatečně přesných informací pro zjištění stavu věci v souladu s § 3 spr. ř., proto i námitky vznesené vůči porušení § 23c písm. c) zákona o azylu považuje žalovaný za neopodstatněné.
17. Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:
18. Dne 12. 4. 2016 žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany vzhledem k pronásledování v Ruské federaci z důvodu uplatňování politických a náboženských svobod, příslušnosti k určité sociální skupině, a rovněž hrozící vážné újmy na životě a zdraví v případě návratu do této země. Současně žalobce sdělil, že vystupuje také pod jménem ..., nar. ..., kdy pod tímto jménem je veden v evidenci Vazební věznice Praha Pankrác. Uvedl, že je čečenské národnosti, islámského náboženského přesvědčení. Je zastánce nezávislosti Čečenska. Je ženatý, má dvě děti. Do ČR přijel v roce 2015 na základě rumunských dokladů pod jménem O azyl žádal již v jiných zemích, v Německu nepočkal na výsledek, jeho manželka a děti jsou v Německu, kde získali azyl. Hlavním důvodem podání žádosti bylo, že je zastánce nezávislého Čečenska. Za první čečenské války byl mladý a byl průvodce bojovníků. Zapojil se i do druhé čečenské války. Když však pochopil, že v této válce již nejde o nezávislost Čečenska, ale o náboženské otázky, ukončil svou činnost. Poté jej začali vyslýchat, v roce 2008 byl vyslýchán maskovanými lidmi, nevěděl, o koho jde. Žalobce se již neúčastnil druhé války, a proto již neznal současné bojovníky a velitele. Když toto řekl, začali jej bít. Poté si již nic nepamatuje, probudil se až později, kdy mu lékař řekl, že byl postřelen do hlavy. Proto odjel do Evropy.
19. Při pohovoru žalobce uvedl, že byl přesvědčen, že jeho doklad totožnosti k identitě ... je pravý. Získal jej od známých, kteří mu řekli, že je v Rumunsku snadné získat občanství. Rusko opustil v roce 2009, již se tam od té doby nevrátil. Totožnost si změnil z bezpečnostních důvodů. Čtyřikrát či pětkrát byl násilně vyslýchán, kromě toho se jej ještě ptali i na ulici. Výslechy začaly v roce 2001, nejdříve jej vyslýchali vojáci, kteří jej drželi asi měsíc a půl, poté byl rodinou vykoupen. Proběhly také policejní výslechy. Když žalobce nikoho neudal, bili jej. V Rusku nikdy nebyl trestně stíhán, byl však pronásledován. V Německu spáchal přestupek. V Rusku se obává o život i o život svých blízkých. Nechce již být ruským občanem. V první čečenské válce působil jako průvodce, občas se ale dostal i do míst, kde probíhaly vojenské akce. Výjimečně i sám bojoval. Druhé války se účastnil pouze asi 7 – 8 měsíců, než, jak uvedl dříve, pochopil, že jde o náboženské otázky. Účastnil se bojových akcí, vozil raněné. Neví, že by proti němu bylo v Ruské

federaci zahájeno trestní stíhání, ale je po něm vyhlášeno pátrání, neboť měl údajně podepsat závazek nevyjet ze země. Nic takového ale žalobce nikdy nepodepsal ani mu nebylo nic oznámeno. Právní zástupce následně dodal, že žádá, aby byl žalobce dotázán, z jakého důvodu nezůstal v Polsku a Rakousku. Bylo by též možné doložit žalobcova tvrzení skrze některé osoby z čečenského konfliktu. Žalobce prodělal tři otřesy mozku, potřebné podklady budou doloženy.

20. Součástí spisu jsou sdělení organizací i jednotlivce, dle kterých je žalobce občanem Čečenské republiky Ičkerija, že je pronásledován z politických důvodů, a jeho návrat do Ruské federace je nebezpečný. Správní spis také obsahuje listiny zaslané dožadujícími orgány Ruské federace, dle kterých je žalobce stíhán od roku 2009 z trestného činu vraždy své přítelkyně.
21. Žalovaný usnesením ze dne 7. 4. 2017 přerušil řízení o udělení mezinárodní ochrany, neboť že bylo zjištěno, že proti žalobci je v ČR vedeno trestní řízení u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 56 T 7/2016 pro podezření ze spáchání trestného činu loupeže podle § 173 odst. 1 a 2 písm. a) trestního zákoníku trestného činu neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku dle § 234 odst. 1 a odst. 4 písm. a) trestního zákoníku. Žalovaný k tomu odkázal na § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, kdy jsou z možnosti udělení doplňkové ochrany vyloučeny osoby, které se dopustily vážného zločinu. Současně dle žalovaného dle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 60/2007 - 77 ze dne 7. 9. 2010 platí, že v případě, že je zjištěn důvod dle § 15 nebo § 15a zákona o azylu, rozhodne Ministerstvo vnitra o neudělení mezinárodní ochrany, není přitom povinno zjišťovat případnou existenci důvodů dle § 12 nebo § 14a zákona o azylu. Dle žalovaného je třeba vyčkat ukončení trestního řízení žalobce, aby bylo možné učinit závěr, zda se dopustil vážného zločinu ve smyslu zákona o azylu.
22. Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 27. 2. 2018, sp. zn. 56 T 7/2016 byl žalobce odsouzen k odnětí svobody v délce 6 let pro spáchání trestného činu dle § 173 odst. 1 a 2 písm. a) trestního zákoníku, neoprávněné opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku dle § 234 odst. 1 a 4 písm. a) trestního zákoníku, padělání a pozměnění veřejné listiny dle § 348 odst. 1 trestního zákoníku. Žalobci bylo současně uloženo vyhoštění v délce 5 let. Odvolání i dovolání žalobce v trestní věci bylo zamítnuto.
23. Při doplňujícím pohovoru žalobce sdělil, že neví o žádných nových skutečnostech. Potvrdil, že ví, že odsouzení pro zvlášť závažný zločin může pro něj znamenat nemožnost udělení doplňkové ochrany, avšak žádného zločinu se nedopustil. Následně dodal, že nerozumí tomu, z jakého důvodu státní zástupkyně zaslala do Ruské federace informaci, že je žalobce v ČR. Sdělil, že není v pátrání přes Interpol, ale pouze v Ruské federaci, státní zástupkyně však takto vyzradila ruským úřadům, že je zde. Při prvním pohovoru uvedl jména osob, které mohou potvrdit jeho problémy v Ruské federaci. Poté, co státní zástupkyně vyrozuměla Ruskou federaci, nemá zaručenou bezpečnost.
24. Při seznámení s podklady právní zástupce žalobce uvedl, že se k nim vyjádří do 14 dnů. Následně zaslal žalovanému vyjádření, kde uvedl, že žalovaný si neopatřil dostačující podklady ohledně situace v Ruské federaci, omezil se pouze na obecné posouzení situace v zemi, aniž by zohlednil případ žalobce, který je v Ruské federaci pronásledován.

25. V dalším doplňujícím pohovoru žalobce k dotazu žalovaného ohledně stíhání pro vraždu v Ruské federaci, uvedl, že je to nesmysl. Ačkoliv ruské orgány věděly o přítomnosti žalobce v ČR od roku 2016, požádaly o jeho vydání až v roce 2018. Přitom vraždě se měla stát před 10 lety a byla žalobci prokázána za 12 dní. Žalobce s tím nemá nic společného. O zahájení trestního stíhání se dozvěděl před tím, než zde měl soud v červnu 2018. Žalobce neví, z jakého důvodu se dozvídá o zahájení trestního stíhání z roku 2009 až v roce 2018. V roce 2016 české orgány oslovily Ruskou federaci, aby jej prověřili, ale nic tenkrát z Ruska nepřišlo, až v roce 2018. Následně žalovaný podotkl, že o trestním stíhání tedy musel žalobce vědět již v průběhu minulého pohovoru. To žalobce potvrdil, avšak dodal, že se o tom nezmínil, neboť se ho na to nikdo neptal. Byl sice tázan na nové skutečnosti, ale s tímto nemá nic společného. Ruskou opustil počátkem roku 2009, tedy poté, co měla být spáchána vražda. Ke sdělení žalovaného, že podezření ze spáchání vážného zločinu může znamenat nemožnost udělení mezinárodní ochrany dle § 15 a § 15a zákona o azylu žalobce sdělil, že právě proto to tak bylo uděláno. Ruská strana ví, že z politických důvodů možné vydání není, proto vymysleli toto. K trestnímu řízení v ČR konstatoval existenci dovolání a skutečnost, že 4 svědci svědčili v jeho prospěch a přesto byl odsouzen, zjevně na přání státního zastupitelství.
26. Spis obsahuje doplňující vyjádření právního zástupce, kde poukázal na skutečnost, že žalobce je podroben svévoli, vykonstruovanému obvinění a svévolnému uplatňování kompetencí, jako tomu bylo již v jiných případech. V ČR se nezodpovídá za trestný čin obdobný tomu, který je mu kladen za vinu v Ruské federaci. Žalobce poukázal na to, že se skutek měl stát v roce 2010, Rusko ví o zadržení žalobce na území ČR od roku 2016, avšak o vydání žádá až v roce 2018.
27. Usnesením Městského soud v Praze č. j. Nt 409/2019 ze dne 27. 6. 2019 bylo podle § 95 odst. 1 zákona č. 104/2013 Sb. o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, rozhodnuto o přípustnosti vydání žalobce. Soud konstatoval, že z provedených důkazů vyplývá, že v období 2009 – 2015 se žalovaný bezúspěšně domáhal mezinárodní ochrany v Rakousku, Polsku, Německu i Dánsku. Usnesením Vrchního soudu v Praze č. j. 14 To 84/2019 ze dne 15. 8. 2019 byla stížnost žalobce proti tomuto rozhodnutí zamítnuta, neboť předložené extradiční materiály obsahují podrobný popis skutku a vyplývá z nich důvodné podezření, že žalobce dne 3. 1. 2009 usmrtil svou přítelkyni. Zároveň soudy neshledaly popření práv žalobce v trestním řízení v zemi původu. Spáchaný trestný čin nemá politický kontext, ani nesouvisí s jeho předchozí podporou nezávislosti Čečenska. Časový odstup zahájení trestního stíhání v roce 2009 od čečensko-ruského konfliktu vylučuje motivy pomsty, neboť takto mohlo být učiněno dříve. Již v roce 2009 bylo vyhlášeno po žalobci federální pátrání. Jeho propuštění po zadržení na základě písemného slibu soud neshledal za nestandardní, shodně jako negativní stanovisko ruského orgánu při zahájení trestního stíhání v ČR.
28. Žalobce k tomu navrhl provedení dalšího pohovoru a uvedl, že v případě návratu do Ruské federace mu hrozí vážná újma, měla by mu proto být udělena alespoň doplňková ochrana dle §14a zákona o azylu.

29. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 soudního řádu správního napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
30. Soud vyšel v dané věci z následujících právních předpisů:
31. Podle § 12 písm. a) zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod.
32. Podle § 12 písm. b) zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
33. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
34. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
35. Podle § 15 odst. 1 písm. b) zákona o azylu azyl nelze udělit, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, se dopustil před vydáním rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany vážného nepolitického zločinu nebo zvláště krutého činu, i když byl údajně spáchán s politickým cílem mimo území.
36. Podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu doplňkovou ochranu nelze udělit, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, se dopustil vážného zločinu.
37. Podle § 15a odst. 3 zákona o azylu doplňkovou ochranu dále nelze udělit cizinci, který se mimo území dopustil jednoho či několika trestných činů odlišných od trestných činů uvedených v odstavci 1, opustil-li stát, jehož je státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát jejího posledního trvalého bydliště pouze s cílem vyhnout se trestnímu stíhání za ně, za předpokladu, že jde o skutky, za něž by bylo možno v České republice uložit trest odnětí svobody.

38. Účelem řízení o vydání (extradičního řízení) je zjištění všech relevantních skutečností nejprve pro rozhodnutí trestního soudu o přípustnosti vydání a (v případě kladného rozhodnutí) následně pro rozhodnutí ministra spravedlnosti o povolení vydání dotčené osoby z České republiky k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody, příp. ochranného opatření spočívajícího ve zbavení svobody. Naproti tomu účelem řízení ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany je zjištění a potvrzení toho, že zde jsou nebo nejsou dány důvody pro některou z forem mezinárodní ochrany – azyl anebo doplňkovou ochranu. V prvním případě se navíc jedná o řízení soudní, po kterém následuje rozhodnutí ministra spravedlnosti; v druhém případě se jedná o řízení správní. To znamená, že typově jde o dvě odlišná a relativně samostatná řízení (stanovisko pléna Ústavního soudu ze dne 13. 8. 2013, sp. zn. Pl. ÚSSt. 37/13).
39. Jakkoli extradiční a azylové řízení sice představují dvě samostatná řízení, jsou vzájemně provázána, neboť udělení mezinárodní ochrany je jedním z důvodů, pro který by musel soud vyslovit nepřipustnost vydání podle § 91 odst. 1 písm. b) zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních; dle kterého *je vydání osoby do cizího státu nepřipustné, pokud jde o osobu, které byla v České republice udělena mezinárodní ochrana, a to v rozsahu ochrany poskytnuté této osobě jiným právním předpisem nebo mezinárodní smlouvou*. Obě řízení jsou propojena zásadou *non-refoulement*, tj. principu nenavrácení cizince do jiného státu, v němž by byl ohrožen jeho život nebo osobní svoboda na základě jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité společenské vrstvě či politického přesvědčení podle čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, vyhlášené pod č. 208/1993 Sb., resp. v němž by mu hrozilo, že bude porušeno jeho právo na život podle čl. 2 Úmluvy nebo že bude vystaven mučení nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu podle čl. 3 Úmluvy.
40. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2019, č. j. 5 Azs 235/2019 – 25, je při rozhodování o žádosti o udělení mezinárodní ochrany založené na obavách z vydání do země původu za účelem trestního stíhání nutno – z hlediska možných důvodů pro udělení azylu dle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a zejména pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a 2 písm. a), b) a d) téhož zákona – nejprve zvážit, zda se nejedná o tzv. zájmový (politický) případ trestního stíhání. Od toho lze pak odvinout úvahy o možnosti spravedlivého procesu vedeného s dotyčnou osobou, jakož i o bezpečnosti jejího pobytu ve vězení, vč. vazby, jimž musí předcházet zhodnocení záruk poskytnutých v rámci vydávacího (extradičního) řízení. Přičemž v dané věci Nejvyšší správní soud uložil žalovanému, aby si opatřil za účelem komplexního posouzení věci i extradiční (soudní) spis či jeho relevantní části týkající se právě poskytnutých záruk. Jde o vzájemně provázaná řízení a *v praxi je žádoucí, aby ministerstvo vnitra mohlo poznatky a podklady, jež sloužily orgánům rozhodujícím o přípustnosti nebo samotném vydání, využít v azylovém řízení, stejně jako orgány rozhodující v extradičním řízení mohou využít poznatků získaných v řízení o mezinárodní ochraně* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 8. 2010, č. j. 4 Azs 10/2010 - 110).
41. Vše uvedenou provázanost extradičního řízení a řízení o mezinárodní ochraně Městský soud v Praze vykládá tak, že žalovaný při existence extradičního řízení není oprávněn vycházet při hodnocení pravděpodobnosti spáchání vážného zločinu (§ 15 odst. 1 písm. b) a § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu) výhradně z rozhodnutí soudu o

přípustnosti vydání žadatele k trestnímu stíhání, nýbrž je povinen provést vlastní úvahu o důvodnosti podezření nejen ve smyslu trestního řízení v dožadující zemi a zároveň podrobit přezkumu azylový příběh žadatele a tento v případě věrohodnosti zasadit do kontextu s důvody žádosti o vydání k trestnímu stíhání. Za tímto účelem je žalovaný povinen si vyžádat celý extradiční spis, nikoli vycházet výhradně z odůvodnění rozhodnutí o přípustnosti vydání a vypořádat se s námitkami žadatele o mezinárodní ochranu proti trestnímu stíhání mimo území ČR. Zároveň je žalovaný povinen posoudit, zda vydání cizince do jiného státu není v rozporu se zásadou *non-refoulement*.

42. Nejvyšší správní soudu v usnesení rozšířeného senátu č. j. 4 Azs 60/2007 - 77 uvedl, že *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany bude zjištěn některý z důvodů uvedených v § 15 nebo § 15a zákona o azylu rozhodne Ministerstvo vnitra o neudělení mezinárodní ochrany; není dále povinno zjišťovat případnou existenci důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a zákona o azylu. I kdyby totiž byla jejich existence prokázána, nelze žadateli azyl udělit.* Dále soud konstatoval, že *při aplikaci § 15 zákona o azylu je ale nezbytné postupovat restriktivně, neboť § 12 a § 15 zákona o azylu se velmi úzce prolínají, a to jednak proto, že důvodné podezření o existenci skutečností ve smyslu ust. § 15 zákona o azylu se může objevit v kterékoli fázi správního řízení, a jednak proto, že skutečnosti uváděné žadatelem o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 12 zákona o azylu mohou být současně skutečnostmi relevantními pro posouzení z hlediska § 15 zákona o azylu. Důvodem vylučujícím udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 15 zákona o azylu by tedy např. nemohlo být obvinění žadatele ze sice nepolitického trestného činu, které by se ovšem nezakládalo na reálných důkazech a bylo by proti žadateli vzneseno státními orgány v zemi jeho původu účelově jako součást jeho pronásledování z azylově relevantních důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu (např. pro zastávání určitých politických názorů). Správní orgán musí tedy vždy pečlivě posuzovat, zda je tu skutečně důvodné podezření, že byl spáchán některý z činů uvedených v § 15 zákona o azylu a zda se nejedná o vykonstruované obvinění.*
43. Z uvedeného plyne, že nelze zcela pominout azylový příběh žadatele o azyl, neboť ten může být okolností určující (ne)důvodnost podezření ze spáchání vážného zločinu mimo území České republiky, přitom žalovaný není oprávněn pouze odkázat na rozhodnutí soudu o přípustnosti vydání cizince, nýbrž je povinen *pečlivě posuzovat, zda je tu skutečně důvodné podezření, že byl spáchán některý z činů uvedených v § 15 zákona o azylu a zda se nejedná o vykonstruované obvinění.* Ostatně pokud by takto neučinil, bylo by řízení o mezinárodní ochraně při extradičním řízení zcela formální, neboť vzhledem k výluce v § 15 a 15a zákona o azylu, by trestní řízení o určitém zločinu v zahraničí bylo výlučným kritériem nejen extradičního řízení, ale i řízení o azylu s ním spojeným. Jakkoli je spáchání vážného zločinu rozhodnou okolností zakládající samotný proces extradice, nejedná se o okolnost výlučnou, neboť je v celém procesu extradice i azylového řízení nadále přítomna zásada *non-refoulement*.
44. Shodně konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku č.j. 4 Azs 10/2010 – 99, dle kterého *jestliže je tedy podle § 8 písm. a) zákona o azylu Ministerstvo vnitra příslušné k řízení o udělení mezinárodní ochrany a k řízení o odnětí azylu nebo doplňkové ochrany, je nepochybné, že v těchto řízeních je především Ministerstvo vnitra tím subjektem, na němž spočívá největší závazek k tomu, aby Česká republika neporušila zásadu non-refoulement, a neporušila tak povinnost, jež jí plyne z mezinárodního práva. Je proto nepřípustné, aby se Ministerstvo vnitra*

tohoto zákonem svěřeného mezinárodního závazku zprostito tím, že by jeho hodnocení přenechalo, nebo přeneslo na jiný orgán, byť by to byl soud nebo ministr spravedlnosti rozhodující o povolení vydání k trestnímu stíhání do ciziny. Rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu uvedený odkaz na § 179 zákona o pobytu cizinců (bod 22 č.j. 4 Azs 60/2007-119) soud nepovažuje za aplikovatelný v extradičním řízení, nehledě k výluce podle § 179 odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

45. Zásada *non-refoulement* je zakotvena v čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951, jež byla spolu s Protokolem týkajícím se právního postavení uprchlíků z roku 1967, publikována pod č. 208/1993 Sb., a vyplývá rovněž z čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, publikované pod č. 209/1992 Sb. Článek 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků zakazuje smluvním stranám vyhostit jakýmkoli způsobem uprchlíka na hranice zemí, ve kterých by jeho život či osobní svoboda byly ohroženy na základě jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité společenské vrstvě či politického přesvědčení. Tato zásada byla dále rozšířena zejména judikaturou Evropského soudu pro lidská práva v návaznosti na článek 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod v tom směru, že nelze uprchlíka vyhostit do země, kde by byl vystaven hrozbě mučení či nelidského a ponižujícího zacházení či trestu zakázaného tímto článkem. Podle čl. 1 odst. 2 Ústavy Česká republika dodržuje závazky, které pro ni vyplývají z mezinárodního práva. Smyslem a účelem uvedeného ustanovení je nepochybně to, aby dodržováním pravidel mezinárodního práva, ať již obyčejových, smluvních či jiných, Česká republika přispívala k pokud možno harmonickému a předvídatelnému fungování mezinárodního společenství. K naplnění tohoto Ústavou stanoveného požadavku je proto třeba, aby každá entita, jejíž jednání je přičitatelné České republice, se chovala způsobem vedoucím k jeho naplnění. Ve věcech týkajících se ukončení pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany se proto každý státní orgán, kterému věc žadatele v nějakém ohledu přísluší, musí přiměřeným způsobem (tj. způsobem a v míře odpovídající okolnostem případu a pravomocem a působností daného orgánu) zabývat tím, zda ukončením pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky či kroky, jež k němu bezprostředně vedou, se Česká republika nedopustí porušení svých mezinárodních závazků, zejména v oblasti lidských práv, neboť právě porušení těchto závazků může nejčastěji připadat v úvahu v souvislosti s návratem žadatele o udělení mezinárodní ochrany do jeho domovské země.

46. V rozsudku č.j. 4 Azs 10/2010 – 99 Nejvyšší správní soud uvedl, že *nelze totiž odhlédnout od toho, že mezi extradičním a azylovým řízením existují důležité rozdíly, jež spočívají již v samotném účelu a charakteru těchto řízení. Úlohou extradičního řízení je povinnost státu navrátit osobu prchající před spravedlností do dožadujícího státu, která je vtělením závazku České republiky jakožto smluvní strany Evropské úmluvy o vydávání (publikovaná pod č. 549/1992 Sb.), jíž se zavázala vydávat všechny osoby, proti kterým vedou příslušné orgány dožadující strany trestní stíhání pro trestný čin (čl. 1), zatímco azylovým právem je chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, jež je zakotvena jak v právu udělení azylu, tak v zásadě non-refoulement, jež je zobrazena ve vnitrostátním právu v institutu doplňkové ochrany. Odlišnost azylového a extradičního řízení uznaly soudy mnoha států - například novozélandský odvolací soud dospěl k závěru, že je velmi reálná možnost, že extradiční případy jsou posuzovány pouze v kontextu konkrétní extradiční smlouvy či zákona, bez dostatečné diskuze nad politickou situací, demokratickými ideály a*

rozvíjejícím se mezinárodním právem lidských práv [viz *Refugee Appeal No. 29/91 Re. SK* (17 February 1991)]; Anglická sněmovna lordů v případě *T. v. Secretary of State for the Home department* vyslovila, že podstatný bod diferenciace mezi extradicí a azylem je v případě extradice v otázce politického charakteru činu. Je to výjimka z obecné povinnosti navrátit osobu prchající před spravedlností, zatímco v souvislosti s azylem je obecnou povinností neporušit princip *non-refoulement*, ledaže čin je hodnocen jako nepochitický [T. v. *Secretary of State for the Home department* 2 All ER 865 (22 May 1996)].

47. Nelze nepřiblídnout ani k tomu, že v extradičním řízení a v řízení o mezinárodní ochraně rozhodují různé orgány podle jiných procesních předpisů. V řízení o vydání cizince do dožadujícího státu rozhodují o přípustnosti vydání krajské soudy, potažmo Nejvyšší soud, přičemž samotné vydání do ciziny povoluje ministr spravedlnosti (srov. § 397 až § 399 trestního řádu). Naproti tomu v řízení o udělení mezinárodní ochrany rozhoduje Ministerstvo vnitra jakožto správní orgán, jehož rozhodnutí jsou přezkoumávána ve správním soudnictví. Z tohoto úhlu pohledu je zjevné, že "Orgány odpovědné za rozhodování o extradiční žádosti nemají obvyklé znalosti a zkušenosti v uprchlické problematice. Přestože použitelné extradiční smlouvy nebo legislativa vyžadují vzít v potaz v extradičním řízení úvahy související s azylovou problematikou, takovéto posouzení se často zaměřuje především, ne-li zcela, na sporné otázky spojené s aspekty stíhání a trestání dané osoby. Ačkoli je toto hodnocení důležité, nemůže být považováno za odpovídající náhradu azylového řízení, v němž jsou všechny skutečnosti azylově relevantních tvrzení hodnoceny specializovanými azylovými orgány." (srov. KAPFERER. S., *The Interface between Extradition and Asylum*, UNHCR, Legal and Protection Policy Research Series, PPLA/2003/05, listopad 2003, bod 296). Obdobně Metodický pokyn UNHCR v bodu 61 upozorňuje na to, že "Extradice a určení statutu uprchlíka jsou dvě samostatná řízení, která mají odlišný účel a řídí se různými právními kritérii. Osoby, které v obou těchto řízeních rozhodují, musejí mít specifické znalosti, odbornost a dovednosti. Je-li rozhodování o otázce, zda má vyžádaná osoba oprávněné obavy z pronásledování, součástí extradičního řízení, může to významně omezit možnost žadatele o azyl, že jeho žádost bude přezkoumána."
48. Podstatným hlediskem je rovněž rozsah informací, které jsou relevantní pro extradiční a azylové řízení. V azylovém řízení v podstatě žádné omezení týkající se druhu informací na rozdíl od extradičního řízení, v němž jsou přesně stanoveny listiny, které musí dožadující stát doložit, není. Například podle čl. 12 Evropské úmluvy o vydávání má být k žádosti cizího státu o vydání přiložen: (a) originál nebo ověřená kopie vykonatelného rozsudku o trestu nebo rozhodnutí o uložení ochranného opatření, nebo příkazu k vzetí do vazby, nebo jiného příkazu, který má stejný účinek a byl vydán v souladu s řízením stanoveným právním řádem dožadující strany; (b) popis trestných činů, pro které se o vydání žádá; co nejpřesnější uvedení doby a místa jejich spáchání, právní kvalifikace a odkazu na příslušné právní předpisy; (c) kopie příslušných právních předpisů a tam, kde to není možné, prohlášení o právním stavu a co nejpřesnější popis žádané osoby spolu s jakoukoliv další informací, která pomůže zjistit její totožnost a státní občanství. Obdobně jsou dokumenty, jež mají být připojeny k žádosti cizího státu o vydání, vymezeny v § 391 odst. 2 trestního řádu: a) originál nebo ověřená kopie odsuzujícího rozsudku, zatýkácího rozkazu nebo jiného rozhodnutí se stejným účinkem, b) popis skutku, pro který se vydání žádá, včetně uvedení doby a místa jeho spáchání a jeho právní kvalifikace, c) znění použitých právních předpisů dožadujícího státu.

49. *Jak Evropská úmluva o vydávání (srov. čl. 13), tak trestní řád (srov. § 391 odst. 3) sice umožňují, pokud nebyly připojeny listiny shora uvedené nebo pokud nejsou informace dostatečné, požadovat od dožadujícího státu doplňující informace, tímto však nelze překlenout specifika zjišťování podkladů v řízení o udělení mezinárodní ochrany (podrobněji například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, a ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82), přičemž z výčtu dokumentů, které musí být ze strany dožadujícího státu připojeny, plyne, že se vztahují toliko k extradičnímu činu a jsou poskytovány dožadujícím státem v omezeném rozsahu. Hlavně v otázkách politického charakteru trestného činu vystupuje do popředí potřeba hodnocení politické situace, dodržování lidských práv, pronásledování určitých sociálních skupin apod. v zemi, do níž má být dotčená osoba vydána, neboť v těchto případech nelze vyloučit, že důkazy, které sloužily k odsouzení dotčené osoby v dožadujícím státě, mohou být vykonstruované a byly vytvořeny se záměrem pronásledovat danou osobu. Přitom právě předcházení politického pronásledování osob, o jejichž vydání se jedná, je především úlohou řízení o mezinárodní ochraně, a je proto nutné vést toto řízení odděleně od řízení extradičního.*
50. *Na druhou stranu nelze vyloučit, že by poznatky a podklady získané v řízení o vydání cizince k trestnímu řízení do dožadujícího státu byly v azylovém řízení zcela bez významu a že by je nebylo lze využít v řízení o mezinárodní ochraně. Ba naopak, v praxi je žádoucí, aby ministerstvo vnitra mohlo poznatky a podklady, jež sloužily orgánům rozhodujícím o přípustnosti nebo samotném vydání, využít v azylovém řízení, stejně jako orgány rozhodující v extradičním řízení mohou využít poznatků získaných v řízení o mezinárodní ochraně. V Metodickém pokynu UNHCR, v bodech 62 a 64, se k tomu píše, že "rozhodnutí, zda vyžádaná osoba splňuje podmínky pro přiznání statutu uprchlíka či nikoli, má významné důsledky pro okruh povinností dožádaného státu vůči vyžádané osobě vyplývajících z mezinárodního práva a tudíž i na rozhodnutí o extradiční žádosti. Současně mohou mít informace připojené k extradiční žádosti dopad na rozhodování o azylové žádosti. Aby se jak v azylovém, tak v extradičním řízení dospělo ke správnému rozhodnutí, musí příslušné orgány zvážit všechny relevantní skutečnosti. Podle názoru UNHCR by obecně bylo vhodné vést extradiční a azylové řízení současně. Bylo by to přínosné jednak z důvodů hospodárnosti, jednak proto, že v extradičním řízení mohou být získány informace, které budou významné z hlediska způsobilosti vyžádané osoby pro poskytnutí statutu uprchlíka a které proto azylové úřady budou muset vzít v potaz. Je však možné, že bude zapotřebí odložit rozhodnutí o extradiční žádosti do doby, kdy rozhodnutí o azylu nabude právní moci."*
51. *Žalovaný se s námitkou žalobce, že mu v zemi původu v případě vydání hrozí nebezpečí, nijak nevypořádal, přitom zásada non-refoulement je bytostně azylového původu. Je symptomatičké, že stavem v zemi původu i poskytnutými zárukami se zabýval trestní soud v řízení o extradiaci žalobce a žalovaný, správní orgán v oblasti mezinárodní ochrany, rezignoval na podstatu své činnosti.*
52. *Shodně žalovaný rezignoval na posouzení naplnění podmínky neudělení azylu podle § 15 odst. 1 písm. b) zákona o azylu – důvodného podezření ze spáchání vážného zločinu. V rozsudku č. j. 4 Azs 60/2007 – 136 následujícím po výše citovaném usnesení předkládající senát Nejvyššího správního soudu uvedl, že důkazní standard „důvodné podezření“ v úpravě vylučujících klauzulí podle § 15 a § 15a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je nižší než důkazní standard v trestních věcech. K naplnění „důvodného podezření“ musí být k*

dispozici jasné, přesvědčivé a věrohodné důkazy, v judikatuře některých států označované jako silné důkazy, a nikoliv pouhé domněnky. Půjde například o přiznání žadatele o udělení mezinárodní ochrany, svědectví jiných osob (pokud vyjádření žadatele nebyla věrohodná), není však nutné, aby byl žadatel odsouzen či obviněn z vážného trestného činu. Pouhá žádost o extradici sama o sobě důvodné podezření nezakládá. Důvodné podezření není dáno ani pouhou skutečností, že proti žadateli probíhá v jeho domovské zemi trestní stíhání.

53. Žalovaný sice aplikaci vylučující klauzule podle § 15 zákona o azylu neopřel o pouhou extradiční žádost, avšak vlastní úvahu o pravděpodobnosti spáchání trestného činu žalobci kladenému za vinu v Ruské federaci neprovedl, neboť pouze odkázal na odůvodnění rozhodnutí soudu o přípustnosti vydání, s douškou o trestné činnosti žalobce v České republice. Násilnou trestnou činnost žalobce sice soud považuje za relevantní, ale bez vlastního “opětovného” posouzení důvodnosti podezření žalobce z trestné činnosti žalovaným v Ruské federaci se znalosti všech podkladů extradičního řízení i s posouzením azylového příběhu žalobce a jeho případného zasazení, pokud by byl shledán věrohodným, do kontextu zahájeného trestního stíhání je odůvodnění neudělení azylu nepřezkoumatelné. V případě, že azylový příběh bude žalovaným vyhodnocen jako přesvědčivý a azylově relevantní, je nutné posoudit, zda je naplněn předpoklad nezmanipulovaného zahájení trestního řízení vůči žalobci. Žalobce sice ve správním řízení své námitky vůči trestnímu řízení v Ruské federaci formuloval velmi obecně, avšak nelze opomenout jeho námitky v extradičním řízení, které měl žalovaný bez dalšího převzít, jako by zazněly v řízení o mezinárodní ochraně nebo měl pohovor cílit na důvody trestního stíhání, jestliže žalobce neseznámil před pohovorem s podklady zaslané ruskou stranou. Zde je však nutno uvést, že následně zástupce žalobce dvakrát nahlédl do správního spisu a pořídil tak kopie celého spisu, byl tak seznámen s podklady pro extradiční řízení, a proto mu nic nebránilo tvrdit shodné okolnosti jako v extradičním řízení. Soud má za to, že posouzení, zda žalobce není zájmovou osobou a jeho trestní stíhání nemá politický podtext, je určeno zhodnocením azylového příběhu žalobce se zřetelem k trestnímu stíhání.
54. Žalobou napadené rozhodnutí je tak v rozsahu neudělení azylu nepřezkoumatelné z důvodu absence úvahy o důvodnosti podezření ze spáchání vážného zločinu mimo území ČR a absence porušení zásady *non-refoulement*, zároveň žalovaného tíží vada řízení spočívající v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu, která pramení nejen z nepřipojení extradičního spisu, ale také v nezjištění azylové historie žalobce v zemi EU jak ve smyslu zamítnutí jeho žádosti o azyl v Polsku, Německu, Rakousku a Dánsku, tak i tvrzeného udělení azylu manželce. Dané skutečnosti mohou být významné pro posouzení azylového příběhu žalobce i věrohodnosti jím předložených „osvědčení“ o jeho účasti při bojích za nezávislost. V této souvislosti je nutno uvést, že soudu není zřejmé, proč žalobce, resp. jeho právní zástupce nepředložili tvrzené rozhodnutí o udělení azylu manželce. Obdobně není uchopitelné, proč namísto žalobce jeho právní zástupce neuvedl důvody vycestování žalobce z Polska a Rakouska a pouze se takového dotazu žalovaným při pohovoru jen domáhal. Bylo však povinností žalovaného, aby pohovor se žalobcem vedl cíleně za účelem zjištění všech relevantních okolností, nikoli výlučně za účelem zamítnutí žádosti. Žalovaný je povinen postupovat v souladu se zásadou materiální pravdy a zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu).

55. Neudělení doplňkové ochrany žalovaný odůvodnil kromě důvodného podezření ze spáchání zločinu vraždy, také spácháním a odsouzením za trestný čin loupeže. Ve vztahu k důvodnému podezření ze spáchání vraždy soud odkazuje na výše uvedené vady – tedy neposouzení azylového příběhu ve vztahu k zhodnocení důvodnosti podezření i vyloučení porušení zásady *non-refoulement*. Vzhledem odsouzení žalobce za trestný čin loupeže má soud za to, že nejen výše uloženého trestu, ale zejména aktivní úloha žalobce na trestní činnosti skupiny za použití násilí zakládá skutkovou podstatu výluky pro udělení doplňkové ochrany § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, neboť se jedná o vážný nepolitický zločin, kdy jeho pravomocné odsouzení vylučuje úvahy o důvodnosti podezření. Jakkoli pravomocné odsouzení žalobce zakládá naplnění skutkové podstaty výluky pro udělení doplňkové ochrany § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu bez ohledu na (ne)naplnění důvodu trestního stíhání v Rusku, má soud za to, že i v takovém případě byl žalovaný povinen při posuzování podmínek doplňkové ochrany posoudit, zda neudělením doplňkové ochrany žalobci mu nehrozí mučení nebo smrt v zemi původu (zásady *non-refoulement*), neboť tyto námitky žalobce v azylovém řízení uvedl, resp. mohou plynout z jeho azylového příběhu. Jakkoli zásada *non-refoulement* je předmětem řízení o azylu a její posouzení bude identické i pro hodnocení podmínek doplňkové ochrany, je nutné obě formy mezinárodní ochrany vnímat samostatně, čemuž odpovídá i samostatné posouzení souladu se zásadou *non-refoulement* v rozhodnutí jak v části azylové, tak i v části doplňkové ochrany. Výše uvedené důvody pro zrušení rozhodnutí o neudělení azylu proto platí i pro zrušení rozhodnutí v části neudělení doplňkové ochrany. Azylový příběh nebyl žalovaným zohledněn v případě důvodného podezření žalobce ze spáchání vraždy, kdy úvaha o existenci důvodného podezření ze spáchání vraždy chybí, a zároveň absentuje závěr o vyloučení hrozby smrti či mučení v zemi původu v případě neudělení doplňkové ochrany z důvodu podezření, tak i z důvodu odsouzení za loupež v České republice.
56. Soud na základě výše uvedeného rozhodnutí žalovaného podle § 76 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s. zrušil a věc vrátil k novému řízení. Žalovaný se v novém rozhodnutí zaměřil na azylový příběh žalobce s konsekvencí na důvodnost podezření z trestného činu vraždy i naplnění zásady *non-refoulement* s doplněním podkladů připojením extradičního spisu a zjištění azylové historie žalobce v zemích EU. Jakkoli soud považuje azylový příběh žalobce za nevěrohodný, je na žalovaném, aby za užití kvalifikovaných úvah o nevěrohodnosti tvrzení žalobce nebo i zjištění nových skutečností (důvody zamítnutí žádosti žalobce v jiné zemi) azylový příběh přesvědčivě zpochybní. Posouzení věrohodnosti žadatele o azyl a jeho příběhu má nepochybně zásadní vliv na výsledek azylového řízení.
57. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, proto mu přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Náklady vynaložené žalobcem v daném řízení představují náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za 2 úkony [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. – tj. převzetí zastoupení, písemné podání k soudu, replika žalobce neobsahovala nové skutečnosti, proto ji nelze považovat za účelný úkon] právní služby v částce 3 100,- Kč za jeden úkon, celkem 6 200,- Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), vyhlášky č. 177/1996 Sb.) a náhradu hotových výdajů v částce 300,- Kč za jeden úkon, celkem 600,-Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky). Celková výše nákladů řízení tedy činí částku 6 800,- Kč, 8 228,- Kč včetně DPH.

Poučení:

Proti rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 10. 9. 2020

Mgr. Kamil Tojner v. r.
soudce